

Voorwaarden niet opeten lijfrente helder

25 juni 2015

Staatssecretaris Klijnsma stuurde de Tweede Kamer op 16 juni 2015 het wetsvoorstel “vrijlating lijfrenteopbouw en inkomsten uit arbeid en bevordering vrijwillige voortzetting pensioenopbouw”. Dit wetsvoorstel voorkomt onder meer dat mensen die beroep moeten doen op de bijstand eerst hun lijfrentekapitaal moeten “opeten”.

Derde pijler pensioen niet opeten

Op hoofdlijnen houdt het wetsvoorstel in dat lijfrentevoorzieningen tot een totale waarde van € 250.000 niet meetellen voor de vermogenstoets voor zover:

- Daarvoor premie is betaald vóór de toetsperiode van vijf jaar voorafgaand aan de bijstandsaanvraag en/of
- In de toetsperiode van vijf jaar vóór de bijstandsaanvraag elk jaar een inleg is gedaan tot ten hoogste € 6.000 per jaar.

De vrijstelling geldt alleen:

- voor lijfrenten waarvoor volgens de Wet op de inkomstenbelasting lijfrentepremieaftrek kan worden genoten en
- de lijfrente-ingangsdatum niet is uitgesteld in de toetsperiode.

De regeling is van toepassing op alle lijfrentenvoorzieningen die onder het begunstigende regime vallen van de Wet inkomstenbelasting. Daaronder vallen ook pre-bredeherwaarderinglijfrenten waarop de Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001 van toepassing is en nettolijfrenten. Daarbij maakt het niet uit of de lijfrente gesloten is door een zelfstandige of door een werknemer. Gemeenten hoeven niet te toetsen of er daadwerkelijk aftrek

heeft plaatsgevonden. Voldoende is dat er sprake is van een fiscaal gefaciliteerde lijfrente.

De totale waarde kent een grens van € 250.000 omdat voor dit bedrag – samen met de AOW – een gemiddeld oudedags inkomen gerealiseerd kan worden, aldus de Memorie van toelichting. Een ruimere vrijlating is niet in overeenstemming met het vangnetkarakter van bijstand. De overige voorwaarden worden gesteld om eventueel misbruik te voorkomen.

Beslistermijn vrijwillige voortzetting tweede pijlerpensioen

Na beëindiging van een dienstverband kan- onder voorwaarden - de pensioenregeling vrijwillig worden voortgezet. Dit kan alleen wanneer de pensioenregeling de mogelijkheid van vrijwillige voortzetting biedt.

Bij sommige pensioenuitvoerders moeten gewezen werknemers binnen drie maanden een besluit nemen of zij de regeling vrijwillig willen voortzetten. Dat vindt de regering te kort. Hierdoor kan niet weloverwogen een keuze gemaakt worden tussen wel of niet vrijwillig voortzetten. In de Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling wordt daarom een beslistermijn van negen maanden opgenomen.

Commentaar

Klijnsma is goed op schema met haar pensioenplannen. Volgens haar planning – zie [ons nieuwsbericht](#) van 6 mei - zou dit wetsvoorstel in juni worden aangeboden aan de Tweede Kamer. De beoogde ingangsdatum van dit wetsvoorstel is 1 januari 2016.

De inhoud van dit wetsvoorstel is niet verrassend. In eerdere berichtgeving werd dit wetsvoorstel al aangekondigd. Zie [ons nieuwsbericht](#) van 21 april. Met dit wetsvoorstel zijn de voorwaarden die gesteld worden om lijfrentevermogen buiten de vermogenstoets te houden voor de bijstand duidelijk geworden. In tegenstelling tot eerdere berichtgeving mag de inleg voor de lijfrente in de toetsperiode van vijf jaar voor de bijstandsaanvraag

variëren in hoogte. Deze flexibiliteit sluit meer aan bij de situatie van de zelfstandig ondernemer. Zijn winst varieert jaarlijks immers.

Volgens de memorie van toelichting hebben gemeenten wel de ruimte om in situaties die zij redelijk achten lijfrentevermogen buiten de vermogenstoets te houden, ondanks dat niet wordt voldaan aan de voorwaarden. Bijvoorbeeld in de situatie dat een belanghebbende zijn periodieke inleg heeft onderbroken vanwege diens inkomenssituatie in een jaar. En een startende zelfstandige die nog geen aanleiding of mogelijkheden had om gedurende de gehele toetsingsperiode elk jaar in te leggen.

Auteur: Vera Hek, adviseur Aegon Adfis

Bron: Rijksoverheid, [Wetsvoorstel vrijlating lijfrenteopbouw en inkomsten uit arbeid en bevordering vrijwillige voortzetting pensioenopbouw](#)

Dit bericht is opgesteld naar de stand van zaken op 25 juni 2015

23 oktober 2014

Gemeente Enschede wilde bijstandsgerechtigden verplichten om hun pensioen vervroegd in te laten gaan. De minister van Sociale Zaken en werkgelegenheid vindt dit ongewenst. Hij gaat de Wet werk en bijstand veranderen.

Aankondiging wijziging Wet werk en bijstand

In de aanbiedingsbrief bij de vierde nota van wijziging bij de verzamelwet SZW 2015 kondigt de minister zijn voornemen om de wet te veranderen aan.

Staatssecretaris Klijnsma van Sociale Zaken schreef eerder al dat zij bij wet gaat regelen dat bijstandsgerechtigden niet gedwongen kunnen worden om hun pensioen eerder laten ingaan. Aanleiding hiervoor was een plan van de gemeente Enschede. Die wilde bijstandsgerechtigden dwingen om hun pensioenrechten, wanneer mogelijk, vervroegd te doen ingaan. Gemeenten worden vanaf 2015 namelijk meer verantwoordelijk voor de uitvoering en financiering van de bijstand.

Dat plan is in principe niet strijdig met de wet. Maar Klijnsma vindt het wel onwenselijk. 'Pensioen is voor later, als inkomen voor de oude dag. Wat mij betreft dus niet bedoeld als inkomen wanneer je (tijdelijk) zonder werk zit.' Klijnsma wil daarom in de Wet werk en bijstand (vanaf 2015 de Participatiewet geheten) regelen dat bijstandsgerechtigden door gemeenten niet gedwongen kunnen worden om hun tweede pijlerpensioen vervroegd in te laten gaan. 'Alleen wanneer personen vrijwillig hun tweede pijler pensioen eerder laten ingaan, zal het tweede pijler pensioen door het college van B&W in aanmerking genomen worden bij de vaststelling voor het recht op en de hoogte van bijstand.' Een soortgelijke uitsluiting van de inkomens- en vermogenscriteria wordt ook voorbereid voor lijfrenten. Vooruitlopend op de wetswijziging roept Klijnsma gemeenten op om geen regels meer te maken die bijstandsgerechtigden dwingen eerder hun pensioen aan te spreken. De gemeente Enschede heeft zijn plan inmiddels ingetrokken.

Auteur: Vera Hek, Adviseur Aegon Adfis

Bron: [Aanbiedingsbrief Staatssecretaris](#), d.d. 13 oktober 2014.

Dit bericht is opgesteld naar de stand van zaken op 23 oktober 2014.

Geacht College,

Hiermee vraag ik aandacht voor wat zich onlangs heeft voorgedaan bij de beoordeling van bijstandsaanvraag. Het heeft er toe geleid, dat de oudedagsvoorziening van betrokkene als sneeuw voor de zon is verdwenen. De vraagstelling is algemeen, maar indien u de werkelijke gang van zaken wilt weten met personalia (met instemming van betrokkene), verneem ik dat graag. LIJFRENTE OPETEN IN GEVAL VAN BIJSTANDSUITKERING? Na een jarenlang dienstverband is een vrouw "wegbezuinigd". Met haar werkgever werd een afscheidsregeling getroffen in de vorm van een maandelijkse aanvulling op de WW-uitkering. Dat laatste is inmiddels gestopt op grond van de maximale termijn. Nu heeft betrokkene eerst haar "gouden handdruk" moeten opeten alvorens in aanmerking te komen voor een bijstandsuitkering. Immers men mag maximaal over € 5795 beschikken. De rest moet worden opgesoupeerd en pas daarna kom je voor een uitkering in aanmerking. Haar spaargeld is bedoeld voor onderhoud van de woning. Door de economische situatie van de afgelopen jaren is de woning minder waard geworden dan de hoogte van de hypotheek. Daarnaast is de waarde van het aan de hypotheek verpande beleggingsplan aanzienlijk minder geworden ondanks de trouwe maandelijkse inleg. De woordvoerder van de Sociale Dienst verkondigt, dat het spaargeld moet worden benut alvorens een uitkering te kunnen verkrijgen. Maar er is nog meer en juist dáár zijn vraagtekens bij te zetten. In 1995 verscheen een brochure bij "Postbus 51" met de titel "Voor een goed pensioen moet u zelf ook iets doen". Propaganda voor een lijfrenteplan, waarbij de financiering uit spaarloon voortkwam. Het had wel tot gevolg, dat de sociale verzekering lager werd. De maandelijkse premie was fiscaal aftrekbaar. Door de financiële situatie van betrokkene is de premiebetaling stopgezet. In het kader van de bijstandsaanvraag is door de beambte van de Sociale Dienst verkondigd, dat ook dit spaarplan moet worden opgesoupeerd. Als

dat gebeurt, zal toegekende en uitbetaalde belastingteruggave onterecht zijn, omdat niet is voldaan aan de fiscale eisen. De Belastingdienst zal de in de loop der jaren toegekende belastingteruggave opeisen, verhoogd met wettelijke rente. In de huidige economische situatie zou het betekenen, dat betrokkene de volledige waarde van het lijfrentespaarplan aan de Belastingdienst moet betalen. De Sociale Dienst heeft hier geen voordeel bij en betrokkene is ineens haar spaarpotje kwijt, die pas zou uitkeren na pensioendatum als aanvulling op de AOW. LIJFRENTTE OPETEN IN GEVAL VAN BIJSTANDSUITKERING? Dat kan toch niet de bedoeling zijn? Pensioenen behoeven toch ook niet worden afgekocht om in aanmerking te komen voor een bijstandsuitkering? Volgens de huidige wetgeving en de omschreven handelwijze is correct gehandeld. Toch bekruipt mij het gevoel van onrechtvaardigheid. Het kan toch niet zo zijn, dat het inkomen na pensioendatum wordt gereduceerd door een ongewilde situatie, die betrokkene noopt een (tijdelijke?) bijstandsuitkering aan te vragen. De geschetste situatie deed een onvolkomenheid in de wetgeving veronderstellen, wat aanleiding was enkele Tweede Kamerleden hiervan op de hoogte te stellen. Het heeft er toe bijgedragen, dat een aanpassing in de wetgeving inmiddels in de Tweede en Eerste Kamer is aangenomen en zal vermoedelijk per 1 januari 2015 van kracht zijn. Tot die datum verzoek ik het College gebruik te maken van de discretionaire bevoegdheid, wat leidt tot vrijstelling van lijfrentespaarplannen in de beoordeling van bijstandsaanvragen of tenminste een soepele omgang met vergelijkbare situaties. Is het College bereid de discretionaire bevoegdheid te benutten en daarmee de put te dempen? Naar mijn opvatting is één verdronken kalf genoeg. Luc Rengers Assen, 29 augustus 2014

Lijfrente opeten in geval van bijstandsuitkering?

door [Luc Rengers](#) op 6 september 2013

Na een jarenlang dienstverband is een vrouw “wegbezuinigd”. Met haar werkgever trof zij een afscheidsregeling in de vorm van een maandelijks aanvullende uitkering op de WW-uitkering. Dat laatste is inmiddels gestopt op grond van de maximale termijn. Nu moet betrokkene eerst haar spaarpotje leeg eten alvorens in aanmerking te komen voor een bijstandsuitkering.

Immers men mag maximaal over € 5.795,- beschikken. De rest moet worden opgesoupeerd en pas daarna kom je voor een uitkering in aanmerking. Het spaargeld is bedoeld om de hypotheek te verlagen. Door de economische situatie van de afgelopen jaren is de woning minder waard geworden dan de hoogte van de hypotheek. Daarnaast is de waarde van het beleggingsplan aanzienlijk minder geworden ondanks de trouwe maandelijks inleg.

De woordvoerder van de Sociale Dienst verkondigt, dat het spaargeld en het beleggingsplan moet worden benut alvorens een uitkering te kunnen verkrijgen. Maar er is nog meer en daar zijn vraagtekens bij te zetten.

In 1995 verscheen een brochure bij “Postbus 51” met de titel “Voor een goed pensioen moet u zelf ook iets doen”. Propaganda voor een lijfrenteplan, waarbij de financiering uit spaarloon

voortkwam. De maandelijkse premie was fiscaal aftrekbaar. Inmiddels is door de financiële situatie van betrokkene de premiebetaling stopgezet. In het kader van de bijstandsaanvraag is door de beambte van de Sociale Dienst verkondigd, dat ook dit spaarplan moet worden opgesoupeerd.

Als dat gebeurt, zal toegekende en uitbetaalde belastingteruggave onterecht zijn. De Belastingdienst zal de in de loop der jaren toegekende belastingteruggave opeisen, verhoogd met wettelijke rente. In de huidige economische situatie zou het betekenen, dat betrokkene de volledige waarde van het lijfrentespaarplan aan de Belastingdienst moet betalen.

De Sociale Dienst heeft hier geen voordeel bij en betrokkene is ineens haar spaarpotje kwijt, die pas zou uitkeren na pensioendatum. Dat kan toch niet de bedoeling zijn? Daarom pleit ik voor vrijstelling van lijfrentespaarplannen in de beoordeling van bijstandsaanvragen.

Luc Rengers